

Frank Moseley: Übungen zur geologischen Karteninterpretation. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1982. Prevedla iz angleščine Sabina Lütke-meier-Hosseini-pour. Original z naslovom **Advanced Geological Map Interpretation** je izšel v Londonu leta 1979 pri založbi Edward Arnold Ltd. Obseg 78 strani, 47 slik. Format 18 × 20,5cm. Kartonirano, cena DM 19,80.

Knjiga je kot priročnik uporabna za vaje iz predmeta Geološko kartiranje, pa tudi za druge osnovne geološke predmete. Gre za zbirko geoloških kart in skic, ki jih mora študent razbrati, dobiti iz njih določene podatke in jih razložiti. Prvi del knjige vsebuje 21 geoloških kart (delno so to skice) in pri vsaki so postavljene naloge, ki jih je treba rešiti. V drugem delu knjige so iste karte nadrobno razložene in tu najdemo tudi rešitve nalog.

Karte so izbrane z angleških območij, Španije, francoskih Alp, Tanzanije in južnega dela Arabskega polotoka. Kot je v knjigi omenjeno, so bile nekatere karte predelane, oziroma nekoliko prikrojene za didaktične namene. Izbrane so bile tako, da se lahko študent seznanj z geološkimi problemi na ozemljih, zgrajenih iz sedimentnih, magmatskih in metamorfnih kamenin. Nekaj primerov je z območij, ki so bila prekrita z ledeniki. Naloge, ki jih je treba rešiti, se nanašajo na geološko zgradbo (razlaga struktur) ter na probleme hidrogeološke in inženirskogeološke narave; nekatere so zahtevnejše in zato je knjiga zanimiva tudi za geologa, ki že dela v praksi: ob njej si bo utrdil ali obnovil svoje znanje.

Za vsebinsko ponazoritev praktičnih nalog navajamo naslednje primere: Sestaviti je treba strukturno karto, prognozne profile, izračunati, koliko znašajo premiki ob prelomih, določiti prvotno smer tokov (paleotokov), ki so nanašali usedline, pojasniti geološko zgodovino ozemlja, napisati hidrogeološko poročilo o določenem ozemlju in izdelati geološko karto na podlagi terenskih podatkov in zapiskov.

Knjiga je učni pripomoček, ki ga je mogoče s pridom uporabljati na univerzi, zlasti v prvih dveh letnikih, pa tudi pozneje.

Mario Pleničar

Hisaharu Igo: Permian Conodont Biostratigraphy of Japan. Palaeontological Society of Japan. Special Papers. Number 24, 1981. 52 strani, 14 slik med tekstem, 12 tabel. Format 18 × 25,6 cm, kartonirano, Tokyo, 3900 jenov.

Na japonskih otokih so od paleozojskih kamenin najbolj razširjene tiste iz permskega sistema. Biostratigrafske raziskave permskih plasti na Japonskem so doslej v glavnem slonele na fuzulinidnih foraminiferah iz apnena faciesa,

medtem ko so na raziskave kamenin neapnenih faciesov japonski geologi skoraj pozabili. Avtor in njegovi sodelavci pa so tudi v slednjih našli veliko permskih in tudi triadnih konodontov. Tako je H. Igo poskušal zbrati permske konodonte iz apnenca in roženca v naslednjih masivih: Hida-Mino, Kiso, Kwan-to in Ashio.

V delu so zbrani rezultati prve obsežne študije permskih konodontov iz Japonske. Opisana je konodontna favna in označen je njen biostratigrafski pomen. Precejšen del je odmerjen geološkim razmeram preiskanih profilov iz omenjenih masivov. Slika 1 kaže geografski položaj vseh petnajstih najdišč, medtem ko je iz tabel 2, 3, 7, 9, 10 in 12 razvidna njihova natančna situacija. Stratigrafsko zaporedje kamenin z označeno stratigrafsko razširjenostjo konodontov nekaterih značilnejših profilov je tudi grafično prikazano na slikah med tekstem 4, 5, 6, 8, 11 in 13. V konodontni favni iz apnenca in roženca je avtor določil trinajst rodov in štiriinštirideset vrst. Od tega je dvanajst novih vrst in ena podvrsta. To so: *Anchignathodus minutus permicus* Igo n. sp., *Diplognathodus augustus* Igo n. sp., *D. lanceolatus* Igo n. sp., *D. nodosus* Igo n. sp., *Diplognathodus?* sp. A n. sp., *Neogondolella asiatica* Igo n. sp., *N. gujioensis* Igo n. sp., *N. intermedia* Igo n. sp., *Neogondolella* sp. A n. sp., *Neostreptognathodus exsculptus* Igo n. sp., *N. foliatus* Igo n. sp., *N. toriyamai* Igo n. sp. in *Xaniognathus sweeti* Igo n. sp. Nadrobni opisi vseh najdenih vrst in podvrst konodontov so podani v sistematskem delu. Odlični posnetki konodontnih elementov so bili narejeni z elektronskim mikroskopom in so razporejeni na dvanajstih tablah. Na 51. strani je tudi abecedni seznam vseh fosilov, ki so omenjeni v publikaciji.

Po stratigrafski razširjenosti konodontov in že prej znanih fuzulinidnih foraminiferah je avtor najdene konodontne elemente razdelil na štiri cone, in sicer si stratigrafsko sledijo: cona *Streptognathodus elongatus*, cona *Neogondolella bisselli-Sweetognathus whitei*, cona *Diplognathodus oertlii-Neostreptognathodus pequopensis* in cona *Diplognathodus lanceolatus-Diplognathodus nodosus*.

Prav permški konodonti so bili doslej najmanj poznani; zato je delo še posebno dobrodošel pripomoček vsem raziskovalcem konodontov in biostratigrafom.

Tea Kolar-Jurkovšek

Gerd Gudehus: **Bodenmechanik**. Ferdinand Enke Verlag, Stuttgart, 1981. VIII + 268 strani. 254 slik, 8 tabel, 135 nalog in njihovih rešitev, 15,5 × 23 cm, alkorphan vezava DM 54.

Knjiga predstavlja učbenik uvodnega kurza mehanike tal za študente gradbeništva na univerzi v Karlsruhe. Nastala je iz zapiskov avtorjevih predavanj na katedri za mehaniko tal in temeljenje pri Inštitutu za mehaniko tal in kamenin. Snov je podana na nekonvencionalen način. Upoštewane so najnovejše smeri razvoja mehanike tal. Obdelavo snovi sosednjih interesnih področij, kot so geologija, mehanika itd., je avtor opustil. Za namen publikacije imajo posebno vrednost primeri praktičnih nalog, dodanih vsakemu poglavju, oziroma podpoglavju; rešitve nalog so zbrane v zaključnem poglavju.